

Verslag gespreksavond (concept) beleidskader Zonnevelden

28 mei 2019 – Huis van de Gemeente – Wijk bij Duurstede

Op dinsdag 28 mei jl. organiseerde de gemeente een gespreksavond voor inwoners over zonnevelden. De gemeente Wijk bij Duurstede stelt op dit moment beleid op voor zonnevelden en wilde graag in gesprek met inwoners over zonnevelden. Waar is ruimte voor zonnevelden, waar niet, en onder welke voorwaarden mogen zonnevelden worden aangelegd in onze gemeente? Met de inbreng van de gespreksavond wordt het concept beleid aangevuld. In de weken voor deze gespreksavond heeft ook een enquête opengestaan en kon het conceptbeleidsplan worden ingezien op www.zonneveldenwijkbijduurstede.nl.

Een deel van de aanwezige inwoners, heeft ook de gespreksavond over Duurzame Energie in het landschap bijgewoond op 9 mei 2019. Daarnaast was er op dezelfde avond een apart programma voor deelnemers aan het Burgerpanel over zonnevelden. Zij sloten bij de afronding van de gespreksavond voor inwoners als toehoorder aan.

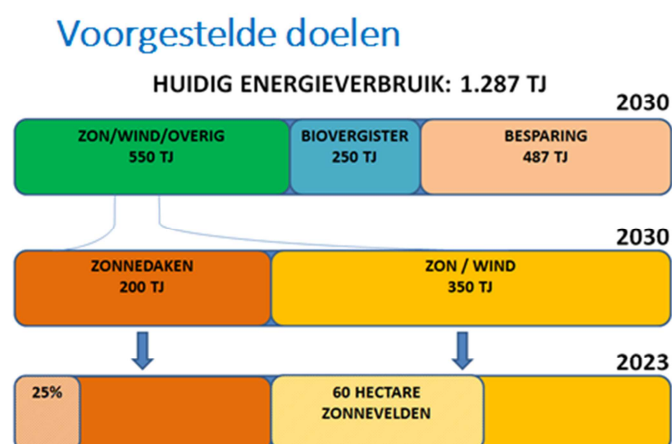
Waarom beleid voor zonnevelden

De gemeente wil in 2030 een energieneutrale gemeente zijn. De basis is om energie te besparen én de daken vol te leggen met zonnepanelen. Met panelen op daken kan bijna een kwart van het totale energieverbruik duurzaam worden opgewekt. Daarnaast is het nodig om óók op andere manieren duurzame energie op te wekken, bijvoorbeeld via zonnevelden.

Initiatiefnemers voor zonnevelden melden zich nu al bij de gemeente, maar er is nog geen beleid vastgesteld. Onder voorwaarden heeft het college ingestemd om de aanvraag voor zonneveld Cothen in behandeling te nemen, om ervaring op te doen voor aanscherping van het beleidskader. De gemeente wil gaan vastleggen waar zonnevelden meer en minder wenselijk zijn, en onder welke voorwaarden een zonneveld mag worden aangelegd.

Presentatie van gemeente als inleiding op gespreksavond

Wethouder Hans Marchal heette alle aanwezigen welkom. Daarna gaf Bram de Deugd van de gemeente Wijk bij Duurstede een presentatie over de klimaatdoelen van Nederland en Wijk bij Duurstede. Een grafiek liet zien hoeveel energie er grofweg kan worden bespaard (met flinke inspanning), hoeveel energie op de daken kan worden opgewekt, hoeveel er wellicht aan bio-energie kan worden opgewekt in de vergunde centrale. Het restant van de energievraag moet duurzaam opgewekt worden. Daar zijn in de toekomst wellicht meer technieken voor beschikbaar. De komende jaren zijn vooral zonne- en windenergie technisch en economisch haalbaar. In deze collegeperiode is afgesproken in te zetten op andere vormen dan windenergie. Ook staat in het collegeprogramma de doelstelling om in deze periode 16% duurzame energie op te wekken.

Presentatie van extern adviseur als inleiding op gespreksavond

Na deze presentatie, heeft Jaklien Vlasblom, ingehuurd adviseur voor zonnevelden beleid, het concept beleidsplan gepresenteerd. Er is gekozen voor een beleidsplan in de vorm van een website (www.zonneveldenwijkbijduurstede.nl). Daardoor is het plan (zelfs nu het nog in concept is) voor iedereen toegankelijk. Het taalgebruik is eenvoudig en wordt ondersteund met beelden. Iedereen kan ervoor kiezen de webpagina's te lezen die voor hem of haar interessant zijn.

Na deze informatieavond scherpt de gemeente het concept verder aan en wordt het beleidsplan (tegelijk met het advies van het burgerpanel) aan de gemeenteraad voorgelegd. Het formele raadsvoorstel is straks te downloaden onder de webpagina 'visie gemeente'. De andere webpagina's bieden achtergrondinformatie maar ook voorwaarden voor initiatiefnemers. Een belangrijke pagina wordt de 'kanskaart'. De conceptkaart wordt geplaatst ná deze gespreksavond, zodat de gemeente de inbreng van de deelnemers aan de enquête en de gespreksavond kan meenemen.

Jaklien Vlasblom heeft uitgelegd dat de gemeente niet alleen het klimaatbelang behartigt, maar ook de kwaliteit van de leefomgeving wil beschermen. Denk aan landschap, natuur, cultuurhistorie, archeologie, recreatie, landgebruik en bodem. Bij een initiatief voor een zonneveld wordt door de gemeente een afweging gemaakt van al die verschillende belangen, specifiek voor de betreffende locatie. Verder wordt er groot belang gehecht aan participatie. Initiatiefnemers zijn (zo is het voorstel) verplicht omwonenden betrekken in de landschappelijke inpassing, en daarnaast ook geïnteresseerden in financieel laten meeprofiteren van het zonneveld. De gemeente overweegt een verplichting van 'minimaal 50% lokaal eigendom'. Dit kan op verschillende manieren worden ingevuld, afhankelijk van de behoefte van inwoners uit de gemeente. Initiatiefnemers zijn verplicht een participatieplan op te stellen en uit te voeren.

Tijdens de presentatie werden een aantal vragen gesteld. Een inwoner stelde vragen over het gebruik van agrarische gronden voor zonnevelden, waarbij het verzoek werd gedaan om compensatie voor agrariërs. Daarnaast gaven een aantal inwoners aan behoefte te hebben aan een overzicht van de alternatieven voor duurzame energie. De eerdere gespreksavond op 9 mei jl. ging over de verschillende vormen van duurzame energie in het landschap van Wijk bij Duurstede: Hoeveel duurzame energie hebben we nodig, wat betekent dit voor ons landschap en welke keuzes hebben we hierin? [Bekijk hier het verslag.](#)

Kansenkaart maken aan gesprekstafels

Na de presentatie gingen de aanwezigen uiteen aan tafels en met elkaar in gesprek. Deelnemers spraken met elkaar over hoe omwonenden en inwoners betrokken willen worden bij een plan voor een zonneveld. Wie mogen meepraten over het plan en de inpassing van het zonneveld (denk aan afscheiding, opstelling op de kavel) en hoe worden de financiële lusten van een zonneveld verdeeld (denk aan gedeeld eigenaarschap, afdracht van de winst naar een gebiedsfonds, aandelen kopen, stroom afnemen). Daarbij werd aangegeven dat het belangrijk is om goede agrarische grond te behouden en daarom agrariërs vroeg in het proces te betrekken. Ook kwam naar voren dat zonnevelden invloed hebben op inwoners uit de hele gemeente en deelnemers daarom vonden dat alle inwoners mogen meedenken over zonnevelden.

Ook hebben deelnemers met rode, oranje en groene post-its aangegeven hoe geschikt zij verschillende delen van het buitengebied van Wijk vinden voor een zonneveld. Met een rode (roze) post-it gaven zij aan dat ze een gebied ongeschikt vonden, en schreven daar ook de achterliggende reden op van hun mening. Op oranje post-it schreven deelnemers waar wellicht een zonneveld mogelijk is maar met extra voorwaarden (wellicht kleinere velden, lager, extra aandacht voor inpassing). Op groene post-its schreven deelnemers hun mening waarom bepaalde gebieden geschikt zijn voor een zonneveld.

Kansrijkheid van gebieden

De avond werd afgesloten met een terugkoppeling van de verschillende tafels over de verschillende gebieden en hoe geschikt deze zijn voor een zonneveld. De foto's van de vier kansenkaarten en een opsomming van de argumenten per gebied, vindt u onderaan dit verslag. De gemaakte opmerkingen zijn gerubriceerd per deelgebied (zie hiervoor ook de website www.zonneveldenwijkbijduurstede.nl/gebieden).

Vervolg

Met de inbreng van inwoners wordt het concept beleidsplan verder aangevuld. Voor ieder gebied geldt dat er uiteenlopende redenen kunnen zijn waarom het gebied wel en niet geschikt is voor zonnevelden. Dit is terug te vinden in de omschrijving van de verschillende deelgebieden in het online (concept) beleidskader.

Op basis van de omschrijving, de kenmerken en de voorwaarden die in het deelgebied van toepassing zijn, bepaalt de gemeente de uiteindelijke kleur van het gebied:

- **Groen (g)**: er zijn in dit gebied diverse locaties denkbaar waar een zonneveld mogelijk kan zijn. Dit betekent niet dat alle plannen goedgekeurd worden op alle locaties in een groen gekleurd 'kansrijk' gebied. Ook in een groen gebied zijn er inpassingsvoorwaarden.
- **Oranje (o)**: dit gebied is minder kansrijk maar er zijn nog wel mogelijkheden voor (een enkel) zonneveld. De voorwaarden die in dit gebied van toepassing zijn, vragen om extra aandacht bij een plan voor een zonneveld en zullen vaak meer beperkingen geven dan in een 'groen' gebied. Mogelijk biedt een oranje gebied alleen ruimte voor kleinschaligere en/of lagere zonnevelden, of moet de inpassing nóg zorgvuldiger.
- **Rood (r)**: de voorwaarden die in dit gebied van toepassing zijn, maken de kans van slagen van een plan voor een zonneveld erg klein. Dit betekent niet dat alle plannen afgewezen worden, maar 'rood' geeft aan dat er veel bezwaren zijn. Er zijn bijzondere oplossingen nodig om daaraan tegemoet te komen.

De inbreng die is opgehaald tijdens de gespreksavond en vastgelegd in dit verslag, wordt gedeeld met de aanwezigen, deelnemers aan het Burgerpanel en met de gemeenteraad. Ook komen de resultaten beschikbaar op de website www.zonneveldenwijkbijduurstede.nl. Het conceptbeleidsplan wordt aangevuld waar nodig. Vervolgens gaat het beleidsplan de procedure in en wordt het ter vaststelling voorgelegd aan het college en de gemeenteraad.

KANSENKAARTEN gemaakt door deelnemers aan vier gesprekstafels
Alle beschreven post-its zijn opgenomen in de daarna volgende lijst per gebied.

In onderstaande kaart betekenen de gele post-its: een groen gebied: zonnevelden in principe mogelijk

Langbroekerwetering – boven de Langbroekerdijk

G goed inpasbaar tegen de Gooijerdijk

G Agrariërs leveren in, cultuurhistorisch waardevol gebied dan ook maar

G tussen Sandenburg en Overlangbroek: geschikt voor open velden

G oostelijke deel, west van Amerongerwetering

O Oost van Overlangbroek: alleen kleinschalig want cultuurlandschap intact houden

O Oost van Overlangbroek: bewoners moeten wel willen. Bezwaar = recreanten en kwel/planten

O Tussen Gooijerdijk en Langbroekerdijk B: kleinschalig, aandacht voor natuur, uit het zicht of begroeiing ervoor

O tussen Gooijerdijk en Langbroekerdijk A: kleinschalig, bijv op grens van landbouw en natuur

O als je ze niet ziet. Misschien mogelijk om landgoed van stroom te voorzien

O nabij provinciale weg Langbroek: kleinschalig, in lijn met cope verkaveling. Afgeschermd?

R ongewenst vanwege cultuur en landschap

R cultuurhistorie, stiltegebied

R Sandenburg (cultuur) historie

R niet bij de kom van Overlangbroek

R niet bij de landgoederen. Dit gebied houden zoals het is

R Natuur, landschap houden, kwetsbaar gebied

R westelijke deel: natuurgebied

Langbroekerwetering – onder de Langbroekerdijk

G Klein veld mogelijk nabij Langbroek

G Klein veld mogelijk in oostelijke deel richting Overlangbroek

G Agrariërs leveren in, cultuur dan ook maar

G tussen Sandenburg en Overlangbroek: geschikt voor open velden

G oostelijke deel, west van Amerongerwetering

O kleine percelen bij landgoederen

R Nabij/ZO van kasteel Walenburg: karakteristiek gebied

R Nabij/ZO van kasteel Walenburg: natuurgebied

R ongewenst vanwege cultuurhistorie en landschap

R cultuurhistorie, stiltegebied

R Zuidelijk tegen Wijk aan: weidevogels en te dicht bij de bebouwde kom

R niet bij de landgoederen. Dit gebied houden zoals het is

R kasteel Weerdestein: cultuurhistorie, natuur

R oostelijke deel (onder Overlangbroek): groen, recreatie

Tussen Langbroek en Cothen

G langs provinciale wegen: hier is al industrie

G langs provinciale wegen: zonneveld waar gebruik is voor industrie en “bewoning”, mits mooi ingepast

G kruising provinciale wegen: 60 ha liever in 1 keer dan versnipperd, wel afstand tot de weg (graswal om uit het zicht te onttrekken)

R zuid van Langbroek langs provinciale weg: doe maar niet. Cultuur, Kromme Rijn. Als wel dan klein en onzichtbaar

Kromme Rijn zone

G er is eventueel alleen plek in de westelijke hoek tegen Ossenwaard aan

O panelen tussen Cothen en provinciale weg als geluidsscherm

R Cothen: niet voor zonnevelden

R geen PV naast Kromme Rijn

R Niet langs Kromme Rijn

R te kwetsbaar gebied, teveel waarden: natuur, cultuur, enz

Buitengebied (ten zuiden van) Cothen

G westelijke hoek ideaal want weinig omwonenden

G zuid van Cothen is mogelijk als weggewerkt in het landschap

G Noordoostelijke hoek tegen Wijk aan (want meeste natuur zoals weidevogels is ver van bebouwing)

G er ligt al 11 ha (15/16 voetbalvelden)

G noordoostelijke hoek nabij bebouwing

G Zuidelijke deel: afstand van Kromme Rijn
O De menselijke maat (Kromme Rijn)
O mits laag en minimaal 300m van woonkern
O Oostelijke hoek nabij zoekgebied Wonen mits laag en 300 meter van bewoning
R Niet naast agrarische bedrijven vanwege hun ontwikkelingsmogelijkheden
R westelijke hoek ideaal voor weidevogels
R westelijke hoek: weidevogelgebied
R westelijke hoek: oude rijn glooiingen. Oud cultuurlandschap
R gaat ten laste van landbouw
R goede vooruitstrevende landbouwbedrijven

Langs het Amsterdam Rijnkanaal

G Langs het ARK (over grote lengte), past in landschap
G op het talud
G achter het industrieterrein (uit het zicht)
G Nabij industrieterrein
G geschikt
G vooral langs kanaal
G Liefst bij industrie of woningen
G Liefst op 1 plek
G bij industriegebied
G mogelijk langs ARK
G Helemaal langs het ARK grootschalig
G aansluitend aan bedrijventerrein kan 20-40 ha
G Lage maat OK
O er staan bomen
O Lage maat: mag, rekening houdend met land- en veeboeren, en dan grootschalig
R weidevogelgebied

Wijkerbroek/Den Oord

G westelijke deel (werkelijke Den Oord)
G Minder goede landbouwgrond
G minder bewoning
G goede plek
O dit gebied reserveren voor windenergie
O overleg met boren. Kleinschalig of niet
O Geen buitengebied inleveren voor 'bewoning' (red: bebouwing met panelen)
R goede grond
R goede landbouwgrond, open gebied
R uitzicht voor toeristen

Leuterveld

G 1 groot park en klaar (veel ruimte, in 1 keer klaar)
G westelijke deel tegen Wijk aan 'in my backyard'
G open gebied, vanuit de dijk kijk je er overheen
G Grootschalig PV
G dijk/talud
O ..
R oostelijke deel: kasteeltje, Kerkpad, recreatie, open
R aandacht voor natuurgebieden
R juist herverkavelde goede landbouwbedrijven

Bosscherwaarden

G op de dijk
G Combi met windmolens. Twee concentraties
G infra ligt er al van Energiefabriek Bosscherwaarden, maak cluster
G prima geschikt voor zonnevelden, eventueel in de hoogte
O geschikt want afgelegen maar niet geschikt want natuurontwikkeling (Utrechts Landschap)

R natuurwaarde
R natuurgebied
R overloopgebied, waterveiligheid (alleen PV op het dak)

Lunenburgerwaard

G: Drijvende panelen
G: op de schuine kant van de dijk (inpassing goed)
G: met name de Rijndijk
G in uiterwaarde, op de hoogte, kan de landbouw ook door
R niet in recreatiegebied Lunenburgerwaard
R teveel natuur
R niet in Lunenburgerwaard behalve tegen Rijndijk

Zoekgebied Wonen

G: zuid van wijk: zonneveld bij bewoning
O Zuid van Wijk: panelen of woningen?
R Zuid van Wijk: archeologie
R Niet op De Geer III vanwege woningbouw
R op/ nabij De Geert III te dicht bij de bebouwde kom/woningbouw

Algemene opmerkingen

G Natuurgebieden moeten ook hun steen bijdragen
G Zonnevelden op agrarische grond: onder voorwaarde van compensatie voor de gehele sector
R geen Zonnevelden want te laag rendement om hier grond voor op te offeren, voor verstandige landbouw hebben wij meer grond nodig